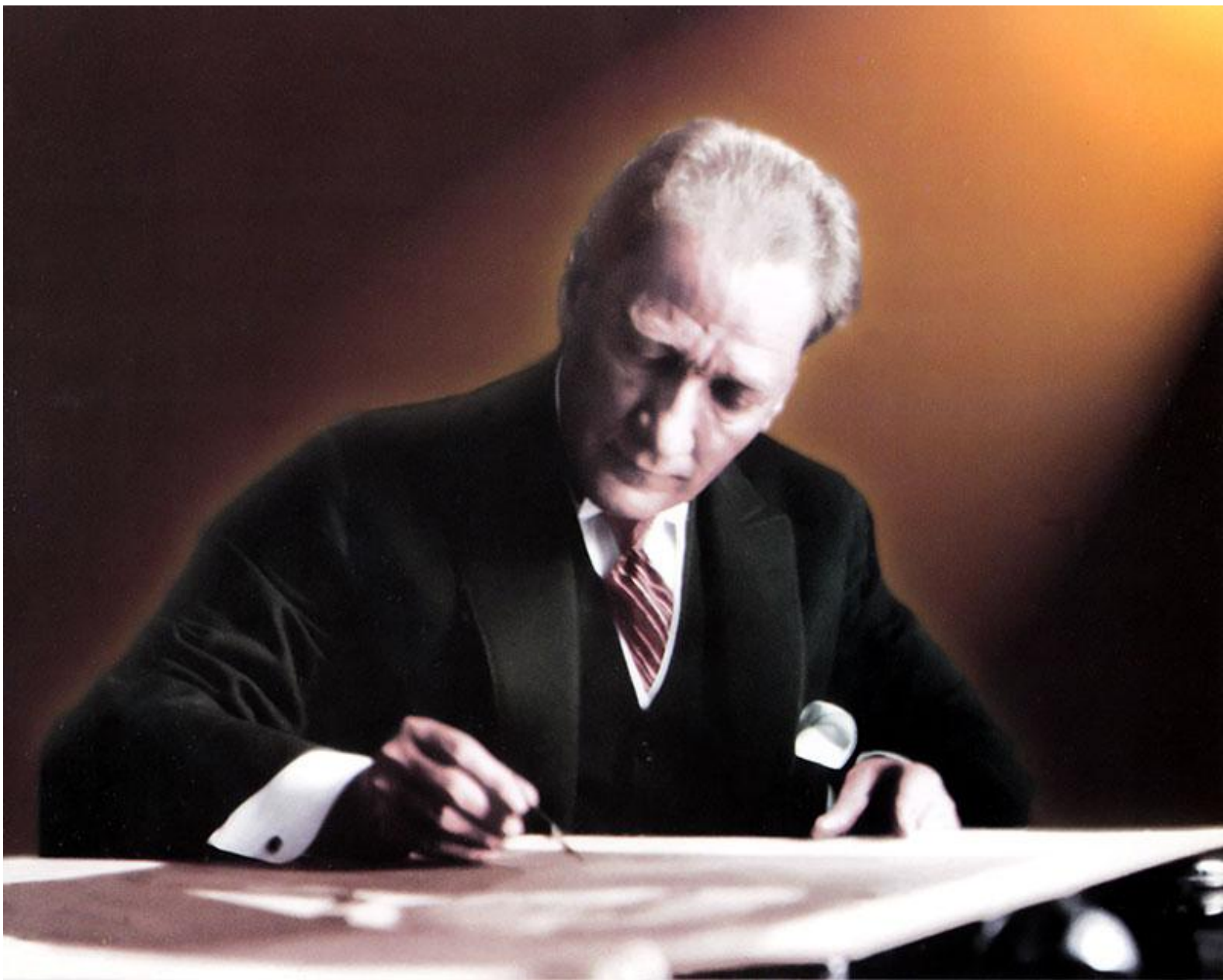

Köşe sohbetleri

11-E KÖŞESİ

ÖN SÖZ

Yaşımız, kişiliğimiz, sosyokültürel konumumuz ne olursa olsun yaşadığımız, algıladığımız her şeyin bizde bir karşılığı olur; duygu ve düşünce dünyamızın sınırsızlığında özgün bir anlam yüklenir her bir yaşanmışlığa.

Farklılıklarımız, ne kadar ortak ya da benzer şeyler yaşasak da her bireyde kendine özgü bir yorumlama ve anlamlandırma zemini yaratır, bilgisayar algoritmaları gibi. Bu anlamlandırma, bizi eşsiz, yani özel kılar. Ortak değerlerimizden biri olan bayram günlerinde yaşadıklarımız, çok sevdiğimiz bir sportif, sanatsal ya da kültürel etkinlikte paylaştıklarımız çok fazla benzer olsa da bizdeki yansıması biriciktir.

Anlamlandırma boyutunda özgünlük, anlatma sürecinde, yine kendine özgü karmaşık algoritmalarla devam eder. Mikron düzeyindeki farklılıklar neyse teknolojide, bireyin anlama ve anlatma sürecinde kendine özgü farklılıkları da bu düzeyde değerlendirilebilir. Bunları anlatabilme becerisi de ayrı bir konu tabii ki.

Bireylerdeki farklı bakış açıları ve saptamaların yaratacağı zenginliklerin gelişmiş demokrasi kültürüne ciddi katkılar sağlayacağı tahmin edilebilir. Bu nedenle, her bireyin yaşadıklarını doğru ve özgür bir şekilde yaşayıp anlatabilmesi ortamının yaratılması da elzemdir.

Öğrencilerimiz de köşe yazıları ve sohbetler aracılığıyla kendi dünyalarından bir köşe oluşturmaya çalıştılar bu kitabımızda. Açılan her sayfada yaşama ve kendinize dair bir şeyler bulabilirsiniz. Gözleriniz neyi ararsa onu görecektir, Bir parıltı görürseniz satırlar arasında bilin ki bu bir farkındalıktır. Bir başkasının ancak ortaya çıkarabileceği bir cevherdir bu. Sizin satır aralarınızdaki parıltılar da kendisini görebilecek gözleri fazla beklemeyecektir.

Okuyacağınız her yazı, köşedeki bir arkadaşınızı daha iyi tanımanızı sağlayacaktır. Kendinizi de...

Mahmut KARTAL
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Toyota'nın Yeni Bmw'si

Toyota Supra'nın müthiş hikâyesi, 1978'de başladı. İlk olarak Toyota Celica temel alınarak geliştirilen Supra, 1986 yılında üçüncü jenerasyonuyla Celica'nın bir parçası olmaktan çıkarak bağımsız bir model olarak sevenlerinin beğenisine sunuldu.

İlk jenerasyon, Toyota Celica'ya çok benzemekle birlikte ondan 130 mm daha uzundu. Peki Celica'ya bu kadar benzerken neden daha uzundu? Çünkü sıralı 6 silindirli motorun sığması için ön tarafın biraz daha uzatılması gerekiyordu.

İkinci jenerasyon ise 1981 yılının sonunda üretildi. Tamamen yeni baştan tasarlanan Toyota Supra; dünya pazarına '**Celica Supra**' olarak tanıtılırken, Japonya pazarına ise '**Celica XX**' olarak tanıtıldı.

Üçüncü jenerasyon ise Supra'nın, Celica'dan tamamen ayrıldığı ilk model oldu. 1986'da sevenlerine merhaba dedi. Peki üçüncü nesil Supra'da ne gibi bir değişiklik oldu? Celica ile Supra arasındaki en bariz fark olarak Celica önden çekişli bir otomobil olurken, Supra arkadan itişli olma özelliğini korudu.

Dördüncü jenerasyon ise 1990'lı yıllara gelindiğinde Supra severleri daha fazla bekletmeden 1992 yılında lastiklerini döndürmeye başladı.

Dördüncü nesil Supra, serinin şahıydı. 42 yılda otomobil piyasasına neler olmuş böyle. Babayiğitlerin kendini göstermesi için çok güzel zamanlardı.

Ama her şey geçtiğimiz yıla kadar güzel olabilirdi Evet, 2019'a kadar. Nedeni bariz. Tasarımından kaputun altına kadar hiç biri Toyota'ya ait değildi. Hepsi BMW Z4 M40İ ye aitti. Bu 42 yıllık serinin çöküşü olmuştu. Çünkü bu motor 2Jz serisinin 3.0l hacimli motorunun yanından bile geçemiyordu. Serinin 1990 yılında çıkan aracı 45mm yarıçapındaki bir turbo ve orta düzeyde güçlendirilmiş altı piston ile birlikte beygir gücünü iki katına çıkarabiliyordu. Fabrika çıkışlı hali 325 beygir gücü üretebilen bir canavardı. Tabii, bu tek seçenek değildi. Ama serinin son arabasında bir artış görünmüyordu. Hatta stok hâli 7600 devir/dk yaparken 2Jz bunu 2Jz FSE ile yani daha düşük düzeyli bir motorla sağlayabiliyor.

Serinin son arabası BMW tarihindeki en çok modifikasyonla beygir gücü arttırılabilir motoru olsa bile yarım 2Jz etmiyor. Artık, yeni elemanlar araştırma ve geliştirmeye mi kapalıydı ya da bunun genel müdürle mi alakası vardı bilemem ama eski saygınlığını geçtim, kendi itibarını Avrupa'nın ve Amerika'nın düşük devirli sadece konfor düşkününü kokuş tipli, araba bilgisi yoksunu, piyasaya sadece dış modifikasyon parçaları satarak çevresine soytarılıktan çekinmeyen, değişiklikleri sadece atmosferik motordan turboya ya da kompresöre geçip janta her seferinde üç beş kol ekleyenlerin ağzında, sakız gibi oynatıyor görüntüsü vermesine karşın kendilerinden zerre kadar utanmıyorlar.

Lafımı esirgemeyeceğim Toyota, siz bu gidişle 2020 WRC rallisinde rüyanızda direksiyon sallayacaksınız. Allah'a şükür HKS ağabeyimiz 2Jz'yi canlandırıp bir nevi 3Jz yapıp gönlümüzü hoş tutacaklar. İciniz rahat etti mi Toyota. Pardon BMW.

Rb Serisi Size de Elveda

Şu sıralarda adı çıkmış bir motor gibi görünse de geçmişi 1980 yılına kadar uzanan bu motor piyasaya sürüldüğünden beri bulunduğu segment yarışlarında beygir gücü kısıtlanmasına neden oldu. Datsun, sizin bildiğiniz adıyla Nissan, “Japon aygırı” adını da bu devirde altın harflerle kazıttı. Yıllar lastikleri, lastikler yolları yakıp kavurdu. RB20, RB21, RB25, RB26, RB28, RB30, RB31 günümüze kadar yerini korudu. Sonra o yeni yetmeleri gördük.

V6. En dengesiz ikinci motor. Nedeni oluşturulan motor iki düzleme her bir düzlemde üç silindir bulunacak şekilde yerleştirilmesi ve her bir düzlemde birbirini dengeleyen iki silindirin bulunması. Dengelemek için yaptıkları çok sığ bir davranış olaraktan her iki düzleme de ağırlık yerleştirilmesiydi. Tabii, sadece R35 modelinde kullanılmadı bu motor. 370Z diye çıkardıkları ipini koparanın alıp köşe başlarında hava attığı biçimsiz bir modelde daha önceden de vardı. Hangi beyninin çivisi çıkmış mühendisimiz üşendi inanın bilmek istemem.

Bir konu da Nissan’da VR38’in isim olarak RB serisinin önüne geçilmesi. Sen dünyada en çok meraklısının mevcut olduğu bir dev oluştur, araba denildiğinde trene bakar gibi bakan üç beş mühendis bozuntusu yüzünden 30 yıllık namını yitir. Oldu mu be kardeşim? R35 modeline Skyline bile diyen yok. Umarım bu aracın motorunu da dışını da tasarlayan elemanlar ölmüştür. Ölmediyse yaptıkları arabaların içinde ölsünler. Belki akıllı birisi çıkar da sıralı altı silindire geri dönerler. 50. Yıl için yapılan araç bile V6. Ayıp, hem de çok ayıp. Yıldönümü için ürettiğin araba sadece adı yıl dönümünden başka bir şey değil. Anlamsız. Sert çıkıştın diyen ağalar burada mı? Neyime haksız diyeceksiniz merak içinde bekliyorum. Penzoil ve Advan bile artık neden destek olmadığını şöyle bir geriye bakınca anlıyorum. Hak ettiğiniz buydu.

Üstüne de çok gitmek uygunsuz gibi görünebilir ama tüm birikimini bir kenara atıp en olmayacak yönelimde bulunmaları da akıl kârı bir şey değil. Onu bilmem de iyi ki Silvia serisi artık üretilmiyor. Ona da ne yapacaktınız... V4 falan? Şimdi ise tek övünç kaynakları en hızlı drift rekorunu sahip olmaları. Allah aşkına 4WD ile drift olur mu? Ya da ön diferansiyel sakatlandı, ne diyebilirim ki?

Siz, siz olun elinizde bir birikim varken onu yok sayıp bir çuval inciri berbat etmeyin, bakın Nissan’a, tövbe bile edemez artık. Çünkü o, bu yola girdi.

Gerçi neden dolayı pişman olacak ki, yaptığımı bir marifet gibi gösteriyor.

Alper Safa ARIKAN

Şu Corona Dedikleri Virüs

Coronavirüs, insanlarda nezle, grip gibi hafif solunum yolu enfeksiyonlarına neden olan kendi hâlinde bir virüs olarak bilinirken 2002 yılında Çin'de büyük bir salgına yol açtı. Günümüzde ise tekrar Çin'in Wuhan kentinde beliren bu sorun, açıkçası insanı neden hep Çin'de çıkıyor diye düşündürüyor. Sizce de bunun altında bir gariplik yatmıyor mu?

Bazıları bu virüsün çıkmasının sebebini Çin'in garip ve bir o kadar da tiksiniç yemek kültürü olduğunu söylüyor. Virüs haberleri yayılmaya başladığında sosyal medyada Çinlilerin yemekleri hakkında eleştirileri görmüştüm kendi kendime sordum. “Ne kadar kötü olabilir? “ diye ve araştırdığımda eleştirilerin haklı olduğunu gördüm. Niye köpeği canlı canlı haşlayarak canice yersin ki ya da bakteri dolu yarasayı pişirip mideye indirirsin? Sıkıntının yalnız Çin'de değil Asya coğrafyasında olduğunu da anladım zaten. Ben, virüsün yalnızca bu yemek kültüründen çıktığını da düşünmüyorum.

Geçtiğimiz yıllarda Çin'in Wuhan kentinde en üst seviye güvenlik kodlu bir biyolojik araştırma tesisinin varlığını Çin Hükümeti kabul etmek zorunda kaldı. Bazı komplo teorisyenler bunun Çin'in nüfusunu azaltmak için kasıtlı yaptığını düşünüyor. Ben katılmıyorum onlara. Cidden nüfusu azaltmak isteseydi bu kadar yavaş yayılan bir virüs olmazdı, ölüm oranı da çok düşük seviyede. Benim fikrimce bu virüs laboratuvarında geliştirilirken kontrolden çıkmış bir biyolojik silah denemesi. Korkulacak bir durum da olduğunu düşünmüyorum.

Dünya bundan çok daha büyük salgınları atlattı. Yakın tarihte bile SARS virüsünden kurtuldu. SARS virüsünün yayılma hızı Coronavirüs'ten çok daha fazla olmasına rağmen dünya bu virüsün üstesinden gelmeyi başardı. Virüsün yemek kültürüyle alakası yok dedim de bu Asya kültürünün yemek kültürünün tehlikeli olduğu gerçeğini değiştirmiyor.

Arda NEŞELİ

Çağımızın Vazgeçilmezi Plastik

Son yıllarda sizin de en çok dikkatinizi çeken şeylerden birisi de çevreye verdiğimiz zararlar değil mi? Herkesin bu konuda bir fikri var ama çoğu kişi bu duruma sadece seyirci kalıyor. Oysa ufak değişimlerle çevreye verdiğimiz zararlar az da olsa engellenebilir. Mesela, hemen hemen hepimizin kullandığı kozmetik ürünler... Önemsiz gibi görünen bu renkli ambalajların arkasında büyük tehlike yatıyor. Tabii bunları hepsi için söylemek mümkün değil.

Bazı markalar var ki hem hayvanlar üzerinde test yapmıyor hem de vegan ve dönüştürülebilir ambalaja önem veriyorlar. Üstelik bu kriterlere uymayan çoğu ürünlerden fiyatı daha uygun. Böylece paramız cebimizde kalıyor ve çevreye verdiğimiz zararları azaltmış oluyoruz. Poşet kullanımı için de aynı durumun geçerli olduğunu düşünüyorum. Ülkemizde bu durumun parasal anlamda düşünülerek yaygınlaşmış olsa da en azından çevre için yararlı ve mutluluk verici.

Peki, bu zararın boyutlarını hiç düşündünüz mü? Umursamayıp attığımız plastikler okyanusun dibine çöküp oradan da hiçbir şeyden haberi olmayan masum canlıların midesine giriyor. Vücudunda bu plastiklerden daha fazla bulunan canlılar ise maalesef hayatlarını kaybediyor. Şanslı olanlar ise yaşamına devam edebiliyor. Tabii, buna şans denebilirse! Bu da demek oluyor ki ailemizle geçirdiğimiz mutlu akşam yemeklerinde farkında olmadan vücudumuza zehir sokuyoruz.

Sizece de artık bu zarara dur demenin zamanı değil mi?

Aybüke DÖKER

Türkiye’de İnsan Olmak

Son günlerde neden bu kadar çok kadının öldüğünü kendime sorar oldum. Neden bu kadın dayak yiyor? Neden bu kadar çok kadın tecavüze uğruyor? Neden bu kadar çok kadın, kıyafeti yüzünden yolda korkuyla yürümek zorunda kalıyor? Hiç kendinize sordunuz mu?

Ben cevabı " biz" de buldum. Tecavüzcü böyle olmayı kendi mi seçmişti, kocası eşini kendi mi dövmek istemişti? Aslında hayır, suçlu onlar değil, suçlu "biziz"!

Annesinin karnındayken başlar erkeğin egemenliği. Erkek oldu haberi için kapıda bekler konu komşu. Daha yürümeyi öğrenmeden cinsel organını öğrenir bir erkek. Daha konuşmaya başlamadan, "Erkek olacak benim torunum, adam olacak." sözlerini öğrenir ahlak terbiyesine sıra gelince "*Erkek adam kadına sahip çıkar.*" dır her şeyin temeli. Lisede sevgili yapabilir bir erkek, gece dışarı çıkabilir, eve sarhoş gelebilir, arkadaşında kalabilir. Öyle değil mi?

Peki, biz bunları erkeklere öğretirken kızlarımıza ne mi öğrettik? Anlatayım. Önce masallarda başladı kızların korunmaya muhtaç gösterilmesi. Söz gelimi Pamuk Prenses, prensinin öpücüğü olmazsa kötü cadıdan kurtulamaz: Sonsuza dek mutlu yaşadılar. Sindirella kötü üvey annesinden kurtulmak için prensine muhtaç: Sonsuza dek mutlu yaşadılar. Güzel, iyi kalpli, saf masal kahramanlarımız; yakışıklı, zengin, güçlü prenslerine kavuşunca bitti tüm masallar.

İşte, her şeyin başlangıcı, erkekler korumaya, kadınlar korunmaya zorlandı. Unutmamamız gereken tek şey "Her kadın kendi ayakları üstünde durabilir. Hiçbir kadın erkeğe muhtaç değildir." ilkesini hayata geçirmektir.

Ayşe Sena MERDÜN

Küçük Mucizeler

Her insan mutlu olmak ister. Peki, mutluluk ne? İnsan denen varlık mutluluğun ne olduğunu bilmeden mutlu olmak istiyor. Oysa mutluluk, çok küçük şeylerden oluşuyor ama biz fark edemiyoruz. Çünkü gözümüz hep yükseklerde. En pahalı telefonun, en pahalı ayakkabının, en marka elbisenin bizde olmasını, mutluluk sanıyoruz.

İnsanlar zenginleştikçe mutluluk azaldı. Bu da bu devrin kötü bir huyu. Oysa eskiden lüks yoktu. İnsanlar daha samimi, daha mutluydu. Çocuklar erkenden çizgi film izlemek için uyanırdı, kahvaltılarını yapıp sokakta oyun oynardı. Şimdi ise çocuklar hareketsiz, monoton bir hayat yaşıyor ve neredeyse hiçbir şeyden tatmin olmuyorlar.

İnsan, yapısı gereği paylaştıkça mutlu olan bir varlıktır. Elimizdeki yemeği bizden daha aç olan birisiyle paylaşırsak hem ikimizin karnı doyar, hem huzurlu oluruz. Bencil olmak insanı mutluluktan uzaklaştırır. Her ne kadar her şeyi olsa da mutlaka bir eksiklik hisseder. Bazı insanlar bencil olmayı savunur ama bunların içlerinde her zaman bir huzursuzluk vardır.

Mutlu olmak yerine hayatımızda bir kusur arıyoruz. Oysa bir ailemiz, arkadaşlarımız, evimiz, kıyafetlerimiz, yiyeceklerimiz ve haklarımız var. Gece rahat uyuyabileceğimiz bir vicdanımız var. Hayal kurabiliyoruz. Unutmayın ki bu dünyada sizi gerçekten düşünen en az iki kişi var. Aslında ne kadar şanslı olduğunuzu anladınız mı? Dünyada o kadar kötü şeyler oluyor ki artık kendi dünyamızdan çıkıp etrafa bakmalıyız. Dostoyevski'nin de dediği gibi "İnsan yalnızca dertlerini saymaktan hoşlanır, mutluluklarını ise saymaz." Acaba neden duyguların en güzelini –mutluluğu –paylaşmıyoruz? Var iken şükretmeyiz, gidince de ağlayıp sızlarız. Ne zaman kulaklar duymamaya başlarsa sesin kıymetini anlıyor, ne vakit gözler görmemeye başlarsa da görmenin önemini anlıyoruz. Aynı durum ,bir kişiyi kaybettiğimizde de yaşanıyor. O kişiyi kaybedince çok üzülüyoruz, pişman oluyoruz fakat iş işten geçmiş oluyor.

Mutlu olmak için mucize arama yerine kendi mucizelerimizin farkına varmalıyız, Elimizdekilerin kıymetini bilmeliyiz. Mutluluğumuza sınıksız sarılıp hiç bırakmamalıyız. İyi bir aileden, sağlıklı bir vücuttan kıymetli insanı mutlu eden bir şey yoktur. Mutluluğu uzakta değil yakınınızda arayın

Ayşe Sude ŞAHİN

Mescid-i Aksa'nın Kurtuluşu

Kutlu şehir! Krallar kralı Davud'un içine On Emir tabletlerini koyduğu mukaddes Ahit Sandığının bulunduğu, kudretli hükümdar Süleyman'ın Beyt'ül Makdis'inin olduğu, İsa Peygamber'in çarmıha gerildiği, Meryem anamızın mezarının bulunduğu ve o Nebiler nebisi, kâinatın nuru, Muhammed-ül Emin'in miraca çıktığı şehir! Sen ne kadim bir şehirsin! Neler geçmiş başından? Neler olmuş sana böyle? Ne insanlar görmüşsün? Ne acılar çekmişsin ey Kudüs? İlahi dinlerin ortak noktası... Ortak değer Kudüs. Ne şiirler yazıldı sana, ne kanlar döküldü senin için. Sen dünyanın kalbisin bunu unutma!

Ne acı bir görüntüdür karşımızdaki. Bir zamanlar peygamberlerin en kutsal sırta eriştiği kutlu şehir, İslam âleminin kanayan yarası, insanlığın utanç tablosu oldu. Dünyanın en uzun hüznü yağıyor yorgun ve yenilmiş insanlığımızın üstüne.

Ey arkadaş! Neden uyanmak istemezsin? Bu gaflet sahrasında seni esir tutan nedir? Felaket başına geldiği zaman mı uyanacaksın? Eğer gözlerini hâlâ açmayacaksan o zaman, yıkılsın ilk kible! Yıkılsın İsrâ'nın, Mirac'ın gerçekleştiği mekân! Yıkılsın Mescid-i Aksa!

Yok, yok arkadaş sen gözünü açacağına benzemiyorsun. Gaflet sarhoşluğundan uyanmak istemiyorsun. Bir şeyler olmasını bekliyorsun. O vakit gör Mescid-i Aksa'nın yıkılışını. Peygamberin miraca çıktığı mekânın tuzla buz oluşunu gör, kardeşlerinin eriyişini gör. Ciğerlerin dağlansın. Gözlerin kan ağlasın. Belki o vakit varırsın olayların farkına!

Dedim ya arkadaş! Ümmetin uyanması için bazen bir şeylere ihtiyaç vardır. Bizim uyanmamız Mescid-i Aksa'nın yıkılmasına bağlıdır. Bunu iyi belle! Biz Kudüs'ü kurtarmayacağız, Kudüs bizi kurtaracak. İnşallah üzerimizdeki ölü toprağı Kudüs davası ve sevdası kaldıracak! Lakin Mescid-i Aksa'nın yıkılışından sonra Müslüman kardeşlerim galeyana gelmemelidir. İhtiyatlı davranmalıdır. Yüce Allah, Al-i İmran 139. Ayetinde şöyle buyuruyor "Gevşeklik göstermeyin üzüntüye kapılmayın. Eğer inanmışsanız üstün gelecek olan sizsiniz."

Müslüman, oyuna gelmemelidir. Gözü açık olmalıdır. Artık bu projelerin farkına varmalıdır. Yüce Allah bizleri gevşeklik etmeyip üzüntüye kapılmayalım diye uyarmıştır. Bu çok dikkate alınmalıdır. Müslüman, gevşek davranmaz! Her daim faaliyette olmalıdır. Ümmetin bu hâli beni ürkütüyor arkadaş! Siyonistlerin projelerini göremiyorlar. İstemsizce onların esiri oluyorlar. Müslüman, gözü açık değil! Mahşere inanan arkadaş, mahşere kadar mı süreceksin uykun? Kudüs ayaklar altında!

İyi dinle! Madem çiçekleri görmek için baharı beklemek var; bizim de güzel günleri görebilmemiz için Mescid-i Aksa'nın yıkılması şarttır! Ancak o vakit uykudan uyanabiliriz.

Zalimlerin oyununa geliyorsun, gelme! Seni ayakta uyutuyorlar, uyuma! Her vakit gözlerini aç ve hakikati haykır! Atalarının can vererek vatana kattıkları toprakları zalimlere yedirme! Orası senin onurundur, onurunu çiğnetme! Ey Nesl-i Ati, uyan! O zaman oralar olacak manzaran!

Arkadaş sen, sen ol evlatlarına sahip çık. Sen çıkmazsan gün gelir onlar sahip çıkarlar. Görmüyor musun onları? Kudüs'te yerin altına devasa okullar inşa etmişler, son teknolojilerle donatmışlar. Dünyadan

topladıkları, indigo ve kristal çocukları kendi amaçları doğrultusunda yetiştiriyorlar. Bu oyunların farkına varmalısın. Öyle ise aklını başına al, hak bildiklerini haykır! Ecdadın gibi tüm cihanı gür sedalarınla titret! Bu nesil senin en kıymetli hazinendir. Hazinene sahip çık.

Sana sorduklarında “Bu millet arşa gebedir, arş da bu millete gebedir. Gün gelince onu doğuracak ve hakikat bir güneş gibi her yeri aydınlatacak, inşallah.” de.

Şimdi sen arkadaş! Onurunu çiğnetmeyeceğine, namusuna sahip çıkacağına, istiklal ve istikbalini koruyacağına söz veriyor musun? Yoksa hâlâ bir zavallı gibi susmaya devam mı ediyorsun?

Batuhan GÜLER

Boş Kutu

Hayatta çok sık kullandığınız ama gerekliliğini hiç düşünmediğimiz onca nesne var ki bunları teker teker yazmaya kalksak sayfalara sığdıramayız. Ben bunlardan sadece birine değinmek istiyorum.

Öncelikle size bir sorum olacak. Diş macunlarını niçin bir kutunun içine koyuyorlar? Bunu daha önceden düşünmüş olan kişi sayısı bir elin parmaklarını geçmez. Gelelim asıl konumuza. Aklınızda “Sahi ya bu diş macunlarını niye bir kutunun içine konuluyor?” diye bir soru işareti uyanmış olsa gerek. Diş macunu her gün dünyadaki insanların üçte ikisi tarafından kullanılmaktadır. Kutu ise hem üretici hem de tüketici tarafından ürünü daha da maliyetli kılıyor ve kutu ile ilgi yaptığımız tek şey onu çöp kutusuna atmak. Peki niye? Bunun amacı ne? Cevabı basit, sadece gözümüze daha güzel görünmesi için. Yalnızca Amerika Birleşik Devletleri’nde her yıl dokuz yüz milyon işe yaramayan kutu üretilmekte. Asıl soru şu: Bu düzeni kim değiştirebilir? Politikacılar mı? Şirketler mi? Aslında bunu farklı şekilde yapan bir ülke var. “Neresiymiş ki orası?” dediğinizi duyar gibiyim. Neyse lafı uzatmaya gerek yok. Bu ülke İzlanda’dan başkası değil.

İzlanda, dünyanın çevre dostu olan en iyi ikinci ülkesi (Birinci Finlandiya). Yaklaşık üç yüz altmış beş bin nüfusa sahip bu küçük adada diş macunlarının yüzde doksanı kutusuz satılmakta. Fakat bu hep böyle değildi. İzlanda halkı tüketim ve atıklar hakkında ciddi değişikliklere imza attı. Yeni tüketici davranışı ise politikacıları ve üretici firmaları değişiklik yapmaya zorladı. Diş macunlarını kutusuz satmak da bunlardan bir tanesidir.

Kim değiştirebilir, sorusunun cevabı böylece ortaya çıkıyor. Tabii ki de sen ve ben yani biz değiştirebiliriz. Yapılmayan bir şey olmadığından ümitsizliğe kapılmaya hiç gerek yok. Bunun çözümü için ne yapılabilir tamamen hayal gücümüze kalmış. Biliyoruz ki bazen kontrolümüz dahilinde olmayan bir toplulukta yaşadığımızı hissederiz. Ama mutlak hakikat şu ki büyük değişimler ufak fikirlerle başlar.

Serhat SELÇUK

Futbol Dedikleri

Futbol, dünyanın en büyük sosyal aktivitesi. 8 milyar insan nüfusunun neredeyse 5 milyarı futbolu takip ediyor. Bu yüzden, dünyanın en büyük spor aktivitesi özelliğini kazanıyor.

Tabii ben de takip ediyorum. Geçen günlerde arkadaşlarla sohbet ediyorduk. Konu futbola geldi. Tabii, ardından da Avrupa’da üst düzey takımların maçlarına: Barcelona, Chelsea, Liverpool, Manchester United, Arsenal, Juventus, Milan, İnter... Herkes hayranlıkla seyrettiği maçları anlatıyor, oynanan futbolun muhteşemliğinden söz ediyordu.

Konuşulanları sessizce dinledikten sonra, bir anda “Ben o maçları izlemiyorum.” dedim. Ortalık bir anda sessizleşti. Herkes şaşkınlık içindeydi. Çünkü futbolu bu kadar çok seven ve takip eden bir insan nasıl olur da bu maçları izlemezdi? Hepsi bana bakmaya başladı. Ben de şunları söyledim: “O maçları izlemem hâlinde Türkiye Süper Ligi’nde oynananları seyredemiyorum. Sıkıntı basıyor. Sinirleniyorum ve kafayı yiyorum. İster istemez de kıyaslama yapıyorum ve üzülüyorum. Futbol Fedarasyonuna, kulüplere. MHK kuruluna, yöneticilere, futbol camiasına saçma sapan ürünler sundukları için eleştiride bulunuyorum. Bizde oynanana futbol dersek Avrupa’da oynananlara ne diyeceğiz diyorum.

Türkiye’de yetenek diye yutturulmaya çalışılan genç futbolcuları Avrupa’daki genç futbolcularla kıyaslayınca utanç duyuyorum. Çünkü biz daha 18- 20 yaşındaki bir futbolcuyu pohpohlayıp cebine milyon dolarlar koyup bara gönderirsek ülke olarak daha çok utanç duyarız ama şunu da söylemeden geçemeyeceğim, ülkede gerçekten futboldan anlayan ve futbol için bir şeyler yapmaya çalışan insanlar da var onlara da teşekkür ederim.

Burak ÇELEBİOĞLU

Türkiye'de Eğitim Almak

Türkiye'de yaşıyorsanız gündemin hem sık sık değiştiğini hem de aslında değişmeyip aynı kaldığını görüyorsunuzdur. Ben bugün sadece eğitim ve sonrasında ülkemizin geçmek bilmeyen sancısı olan işsizlik sıkıntısına değinmek istiyorum.

Sürekli bir sistem değişikliği söz konusu. Bu değişim kimi zaman müfredat değişikliği kimi zaman sınav formatında yapılan değişiklikler oluyor. Sürekli değişiyor hiç iyileşmiyor orası ayrı konu. Aileler iyi bir eğitim alsınlar diye imkânları ölçüsünde hatta bazen imkânlarını zorlayarak çocuklarının eğitimi için paralar döküyor. Fakat çoğu zaman bu çabalar yenilebilir meyveler vermiyor. :(

İşsizlik Sıkıntısı

Sancılı yorucu bir eğitim sürecini geride bırakan üniversite öğrencileri artık teorik olarak bildiği (ezberlediği) şeylerle çalışmaya hazır! **Peki ya iş?**

Pratikte pek az şey bilen bu mezunlar ya işsizler kervanına katılacak ya da sayısı çok fazla olmayan, iş bulabilen kesimde yer alacak.

İyi bir üniversiteden mezun olsaymış, kendine bir şeyler katsaymış diyenler de vardır elbet; onlara birkaç soruda kendi verdiği cevaplarla derdimi anlatmak istiyorum:

Neden az ve iyi üniversite yerine çok ve niteliksiz üniversitelere sahibiz?

Ortalama 15 yıl eğitim gören öğrenciler neden aldığı eğitimi gerçek hayata dökemiyor?

En iyi üniversiteler sıralamasında, bu kadar çok üniversiteye sahip olmasına karşın neden Türkiye ilk sıralarda değil?

Eğitim bir ülkenin temelini oluşturur, temelimiz de pek sağlam görünmezken üzerine genç nüfusun işsizlik sorununu da eklersek sonumuzu, varın siz düşünün.

Sizden bir ricam var, gençler iş beğenmiyor derken de 15 yıl (ortalama) verilmiş emeğin karşılığının ne olduğunu düşünün ve eliniz daima vicdanınızın üstünde olsun.

Cemre TOSUN

Can Dostlarımız

İnsanoğlu binlerce yıldır evcil hayvanlarla birlikte yaşamaktadır. Kediler , köpekler, balıklar, kuşlar, tavşanlar...

Sahip olduğumuz bu hayvanlar bir süre sonra bizim canımızın bir parçası oluverirler. Ama şöyle bir durum var ki biz insanlar evcil hayvanlarımızı hayatımızın sadece bir parçası olarak görürken onların hayatları ise tamamen bizizdir. Biz olmadan onların yaşamlarını sürdürmeleri bir hayli zorlaşacaktır. Öyle değil mi?

Nasıl ki hayattaki tüm canlılar bakıma, korunmaya, sevgiye ve ilgiye ihtiyaçları varsa hayvanlar da tüm bunlara muhtaçtır. Çünkü onlar da bir candır. Hayvanlar bu ihtiyaçlarını tabii ki hayvansever kişilerden karşılayacaklardır. En basitinden, bir sokak köpeğinin başını okşamak, yavru bir kediye süt vermek gibi ihtiyaçları karşılanabilir. Böyle küçük ayrıntılarla çok büyük işler başarabileceğimize inanıyorum ben. Ama bazen sosyal medyada olsun haberlerde olsun hayvanlara karşı yapılan canice davranışlar görüyoruz. Böyle görüntüleri görünce içimiz cız ediyor. Bir insanoğlu nasıl bu kadar vahşice, merhametsizce, vicdansızca davranabilir ki diye kendi kendimize söylendiğimiz oluyor. Ben böyle davranışlarda bulunanların insan olduklarını düşünmüyorum. Canavar mı desem, ne desem onlar için en uygunu olur bilemiyorum. Sadece onları Allah 'a havale ediyorum.

Biraz içinizi karartmış olabilirim ama şimdi keyifli bir konuya geliyorum. E, anladığımız kadarıyla hayvanları çok seviyorsun senin de sahip olduğun evcil hayvanın var mı diyenlerinizi duyar gibiyim sanki. Evet, benim de bir köpeğim ve bir de kedim var. Onları gerçekten çok seviyorum. Benim mutluluk kaynaklarım diyebilirim. Beni gördüklerindeki o sevinçlerini, kuyruklarında oluşan hareketlerden , gözlerinde beliren ışıltıdan kolaylıkla anlayabilirsiniz. Bu görüntüler insana bambaşka duygular yaşatıyor. Buradan da anlaşılıyor ki hayvanlar insanlara birçok şey katar. Tıpkı bir bebeğin annesine çok şey öğrettiği gibi.

Hayvanlar ile ilgili sohbetimizin sonuna gelirken şunları eklemek istiyorum: Çocuğunuzu hayvan sevgisi ile büyütün, ona küçükten aşıl原因 bu sevgiyi. Hayvanları çok sevin ve her zaman koruyun. Son olarak da asla satın almayın, sahiplenin, diyerek noktayı koyuyorum.

Ceylin KARAAĞAÇ

Eskiden

Biliyorum, belki de çok tuhaf gelecek size bu söyleyeceğim fakat ben bu dönemin çocuğu olmak istemiyorum. Karşımıza çıkan on insandan dokuzu belki de çok memnundur şu “Teknoloji Çağı” dedikleri dönemden. Evet, belki de çok avantajlıdır aklına takılan bir bilgiyi ya da konuyu çözebilmek fakat nerede kaldı o kütüphaneye uğrayıp ansiklopedi karıştırırken tozlu kapağını üflemeden edinilen bilgi? İşin raconu budur bir kere kardeşim. Sanki bütün kitaplar bağırır sana o sırada, bana bak, gel, oku diye.

Ekmek almaya gittiğinde Hasan Bakkal’dan aldığın o sakız yüzünden yediğin anne terliği bile sempatik gelir bana mesela. Sokakta oyun oynarken eve akşam ezanından sonra girdin diye annenden işittiğin azar... Şimdiki çocukların tek azarı ise “Oğlum, kızım o tableti, telefonu bırak.” oluyor değil mi? Akşam gezmeleri örneğin, güncü teyzelerimizin çantalarına attıkları terlikler, ellerindeki tepside mis gibi böreğin kokusu... Günde edilen sohbetler, kahkahalar... Ama maalesef biz bayılıyoruz iki çift sohbettense yaptığımız canlı yayınlara değil mi?

Eskiden aileler asla ayrı odalarda oturmazmış. Herkes bir arada, gülüş, cümbüş, başka hiçbir yerde bulamayacağınız doğallıkta sohbetler ederlermiş. El işi yapıp birbirlerine gösterdikleri o bebek yeleklerini düşünsenize. Bundan güzel ortam nerede bulacaksınız? Kutladığımız bayramları düşünelim. ”Hayırlı bayramlar.” yazıp bir de yanına çiçek böcek emojiyi koyduk mu tamamdır. Ama biz çok özledik be o bayramlardaki sarmayla baklavayı.

İsterdim ki herkes gönlünce konuşsun birbiriyle, kaybolmaksızın o akıllı dedikleri şeyde. Anneannemi, dedemi galiba bu yüzden çok kıskanıyorum. Ben de çok isterdim çayırıların, çiçeklerin içinde edilen güzel muhabbeti, doğallığı. Açıkçası ben istemiyorum şu teknolojinin kölesi olmayı, ya siz?

Ece AVCI

Cinayet Aracı Değil Hayat Kurtarıcı

Neden silahlar insanlar tarafından cinayet, katliam aracı olarak görülüyor? Neden insanlar silahların kurtarıcı ve yararlı yönünü göremiyor? Bu yazımda bunlara değinmek istiyorum ki insanlar artık kendilerini koruyabilsin.

Toplumun belli kesimi bireysel silahlanmaya hayır derken, benim de bulunduğum diğer kesim ise silahlanmayı destekliyor. Öncelikle silahlanmaya hayır diyen insanların neden hayır dediklerini sizlere açıklamak isterim değerli okuyucular. Bu insanlar, silahların sadece insan yaralamak veya öldürmeye yaradığını düşünmeleri ve cinayetlerin temel nedeni olarak silahları sorumlu tutmalarından dolayı bireysel silahlanmaya karşı cephe alırlar. Bilmedikleri bir şey vardır ki cinayetlerin sorumlusu silahlar değil, sorunlu beyinler ve hasarlı ruhlardır. “E madem toplumda sorunlu beyinler ve hasarlı ruhlara var, o halde neden bireysel silahlanmayı destekliyorsun?” dediğinizi duyar gibiyim. Bahsettiğim silahlanma, başlangıçta ve kullanımda belirli süreler ile yapılacak olan Emniyet Müdürlüğü denetimi ve psikolog hekimlerin belirli testler ile ruh sağlığı kontrolü ile yapılacak olan legal silahlanmadır. Az önce de bahsettiğim gibi cinayetlerin ve yaralamaların asıl sorumlusu, eli silahlı sorunlu beyinlerdir, silahlar değil.

Araştırmalara göre cinayetlerin çoğu ruhsatsız veya kaçak silahlarla işlenmektedir. Devlet, silah kaçakçılığının bir gecede önüne geçip ülkeyi masallardaki gibi mutlu ve huzur dolu bir ülke yapamayacağına göre, hepimiz her an bu hasta beyinlerin hedefi hâlindeyiz. Sizden şu an sadece hayal etmenizi istiyorum. Ailenizle tatile çıkmışsınız, mutlu bir şekilde yolculuk yapıyorsunuz. Trafikte diğer sürücüsüyle aranızda bir tartışma çıkıyor, iki taraf da arabalardan iniyor ve karşınızdaki hasta ruhlu insanın size silah ile geldiğini görüyorsunuz. Silahlanma karşıtı bir birey olduğunuz için sizin silahınız yok. Eyvah! Şu anda yapabileceğiniz tek bir şey var, o da karşınızdaki psikopatın sizi ailenizin yanında kanlar içinde bırakıp kaçmaması için dua etmek.

Ne kadar da kötü değil mi? Hayatınız bir psikopatın elindeki pamuk ipliğine bağlı. Hadi şimdi senaryoyu arabaların durduğu andan başlatalım. Bu sefer siz bireysel silahlanmanın mantığını kavramış ve silahlanmış bir insansınız. Karşı tarafın size geldiğini gördüğünüzde silahınızı çekip elinizde karşı bir gücün olduğunu gösterdiniz. Psikopat ya geri adam atacak ya da üstünüze gelecek, fark ettiyseniz önceki senaryoda geri adam atması söz konusu bile değildi, en kötüsünü düşünüp üstünüze geldiğini düşünelim, ateş edeceğini anladığınız anda havaya ateş edip sizin ve ailenizin hayatını kurtarabilirsiniz. Size bireysel silahlanmanın mantığını azıcık da olsa açıklayabildim değil mi sevgili okurlar?

Bir başka örnekle açıklamama devam etmek istiyorum. Hepimizin canını sıkkan, bizi üzüntüye sokan bir durumun örneği. Tecavüz. Günümüz dünyasında hepimiz ve sevdiklerimiz potansiyel bir hedef durumundayız. Son yıllarda ülke gündemini en çok meşgul eden tecavüzleri ele almam sizlerin silahlanmanın önemini kavramanıza yardımcı olacağını düşünüyorum. Buna bir nefes kadar yaklaştığımızı düşünün. Kendinizi, sizden onlarca kilo ağır birisiyle elbette ki dövüşerek veya boğuşarak koruyamazsınız

ve maalesef ki o melek gibi insanlar da koruyamadı. Hasta ruhlu iğrenç bir insana karşı elinizde bir silah bulundurmanız hayatınızı kurtarmanızı sağlar. İşte bireysel silahlanma budur. Bireysel silahlanma insanın kendisini ve ailesini dışarıdaki illegal silahlanan psikopatlar karşı korumasını sağlar.

Amerika'dan örnek verelim, her vatandaş kolaylıkla silah ve silahlara sahip olabilmekle beraber bu silahları üstünde, arabasında ve iş yerlerinde kolaylıkla bulundurabilmekte özgür. Silah taşıma konusunda hükümetin dikkat ettiği hususlardan biri, silahın görünür bir vaziyette yani karşıdaki insana "Bana bulaşma korunmam var!" mesajını verecek şekilde taşınmasıdır.

Bireysel silahlanma sadece küçük olaylarda yarar sağlamaz. Aksine dünya gündeminin askeri yönden oldukça karışık olduğu bu yıllarda patlak verecek herhangi bir savaşta kendinizi ve ailenizi korumanızı sağlar. Bir diğer yönden ise olası savaş durumunda yasal olan avcı kulüpleri gibi orduya destek çıkabilecek STK'lerin artmasını sağlar.

Değerli okurlar silahlı bir saldırı durumunda tek korunma yönteminiz silahtır. Psikopatlar, tecavüzcülerle dolu bir ülkede sadece belirli meslek gruplarının ya da kişilerin silah taşıma ruhsatı alması ise çok büyük bir saçmalaktır. Geriye kalanlar kendisini koyun gibi saldırganın önüne mi atmalı veya ölmek için sadece dua mı etmeli? Sadece yüksek mertebedeki kişiler mi insan? Bunlara son vermek için, kendinizi bir kurban olarak sunmamak için bireysel silahlanmaya evet demeliyiz. Silah, sadece bir cinayet aracı değil, ölüm kalım anında bir kalkandır.

Efe KIZILTUĞ

Köyde Yaşam

Sizin köyünüz var mı, yoksa ebeveynleriniz de dâhil olmak üzere, doğma büyüme şehirli misiniz? Şayet yılda bir iki defa da olsa köy havası almıyorsanız köy kahvaltısı yapmıyor, horoz sesi ile uyanmıyorsanız inanın bana ziyandasınız. Kaybettiğiniz çok şey var.

Bilir misiniz, sabahları horoz veya kuş sesleri ile uyanmanın tadı bir başkadır. Yaşadığımızın daha iyi farkına varırsınız. Hele de güne şöyle leziz bir köy kahvaltısı ile başladıysanız, keyfinize diyecek yoktur. Bizler, şehirliler olarak, beton yığınlarına hapsolmuş, ağaçtan, börtü böcekten yoksun yoksul insanlarız. Yoksuluz diyorum çünkü gerçek hayatı yaşayamıyoruz. Fabrika bacalarından tüten zehirli dumanlarla zehirleniyor, ne olduğu belli olmayan meyve ve sebzelerle besleniyoruz.

Gelin, köylerimize geri dönelim. Köyümüz yoksa bile, gerekirse tüm mal varlığımızı satıp kendimize bir köy edinelim. Yılda birkaç defa da olsa gidip kalacağımız bir köyümüz olsun. İşte, o zaman göreceksiniz, gerçek yaşamın ne kadar güzel olduğunu.

F. Nilay ÖZKAN

Mağdurlara Tavsiyeler

Ah şu günler yok mu şu altın günleri... Ya çocuklar tıkmaya gider ya da terlik zoruyla götürülür. Neler çektik şu annelerden. Gelin şu zorlukları bir sıralayayım ama nankörlüğe de gerek yok canlar iyi yönleri de sıralarız elbet.

En önemli zorluk kesinlikle o görüntüye maruz kalmak. Neler gördü bu gözler? Göbek atan teyzeler, dedikodu yapıp eş zamanlı nakış yapan o da yetmezmiş gibi bir de tıkınan teyzeler. Sadece görmek mi dediğinizi duyar gibiyim. Hayır canım, görmeyi bir kenara atalım. Neler duydu bu kulaklar. Hayatımızda ileri ki zamanlarda duymamız gereken şeyleri duyduk. Ya, o çocuktur anlamaz lafları ile duyuverdik bir anda. İlk başta anlamasak da altın günü her hafta olunca parçalar yavaş yavaş oturdu kafada. Böyle dediğime de bakmayın konu yelpazesi de çok geniş ama her seferinde her birine nasıl vakit ayrılıyor henüz çözemedim doğrusu.

Gelgelelim öbür konuya, kaynanalar grubu oturmuş gelin mutfağa gider gitmez kendi gelinini çekiştiriyor. Bu kadarına da pes doğrusu. Tamam, bizim çocuk olduğumuz konusunda hem fikirler ama böyle de örnek olunmaz ki kardeşim. Sorsan onlara ‘Ay canım ne dedikodusu, biz yapar mıyız öyle şey? Burada maksat muhabbet dönsün.’ derler. Muhabbet döndürmek buysa dedikodu kısmını bilemedim ablacığım, diyesimiz var da söyleyemiyoruz işte. Var bizim de 38 numara hedef şaşırmayan, topuklu, siyah, terlikten korkumuz. Yoksa bilirsiniz hepimiz babayiğidiz aslında.

Neyse ya, çok gömdük biraz da yüceltelim. Tamam canım, işin iyi tarafı da var kabullenelim. Dedikoduyla da olsa bir birlik sağlanıyor, bu iyi bir şey belli ki. Evde kocaya, kaynanaya, çoluğa çocuğa, torun torbaya kızan kadınlar tek nefeste dertlerini anlatıyor. Bu da altın günü psikolojik tedavisi herhalde. Nankör olmayalım çocuklar, bize yarayan kısımları da var. Biliyorsunuz yalnız mağdur kendimiz değiliz, oraya getirilen mağdurlarla tanışıp oyunda oynarsak yok keyfimize diyecek. Oh, bir de o oyun arası gelen kısırlar, çaylar poğaçalar yok mu sırf onlar için bile çekilir bu eziyet. Hem Ayşe abla geçen gün kısır kek yaptıysa Fatma abla altta kalır mı? Yok, kalmaz tabii ki gecesini gündüzüne katar, neler neler yapar. Annen kötü mü börek yapar, üzülme bil ki her altın gününde en güzelini yiyeceksin. O kadar yedin, bir teşekkürü eksik etmeyiver kerata, derler. Haklılar canım, ellerinize sağlık ablalar deyiver sen de.

Pek tavsiye veremedik ama verilecek pek de tavsiye yok aslında, idare ediverin canlar. Hem kim bilir yarın öbür gün siz de yaparsınız belki altın günü. Erkekler de hiç yok demesin. Şimdilerde erkekler de dedikoduyu sever oldu, bunun adı onlarda gün değil başka bir şey olsa gerek.

Ha unutmadan, bir sözü hatırlatayım pamuk eller cebe. Verilsin altınlar, içilsin çaylar, yapılsın dedikodular. Herkese iyi eğlenceler, özellikle mağdurlara☺

Bilmediğimizi Bilebilir Miyiz?

Canlılar canlı olduğunun farkına vardığından beri sorular sormaya başladı. Neden varım? Beni buraya getiren ne? İnsanlar öylesine korkuya kapılmışlardı ki kendilerine fayda sağlayan şeyleri kutsal görmüşler hatta gözlemledikleri varlıklara, güneşe, aya tapmışlar; onlara inanmışlardı. Herhalde bu durumun yadırganacak bir tarafı da yoktur. En azından kendinizi onların yerine koymanızı istiyorum. Şimdi gözlerinizi kapatın ve söylediklerimi hayal edin...

“Karanlıklar kızıl göğü boğarken oralarda bir şeyler belirmeye başlıyor. O da ne? Beyaz tepsi şeklinde görünen bir parlaklık ve parlak taşlar kaplıyor her yeri. Göğün uçsuz bucaksız ihtişamı içinde düşüncelere dalıyorsunuz ya da dondurucu bir gecenin ardından gözlerinizi kamaştıran bir sarılık... Öyle ki her gün sanki sizin için yeniden doğuyor.”

Şimdi soruyorum “O sarılığın en fazla, gökyüzünde konakladığı günleri kim benimsemek istemez, kutsal kabul etmez?” diye.

İnsanlık, işte bu fikirlerinden bazılarını uçuk hayallerle doldurmuş ve antropomorfik tanrılar yaratmıştır. Öyle görünüyor ki bu tanrıların gözü, eli, ayağı olması belki de insanın evrimleşen gözü sayesinde görebildiği, evrimleşen eli sayesinde ağaçlara, canlılara ya da hayatın kendisine tutunabildiği içindir ki tanrılara da bu acizlikleri yüklemişler.

Gelelim şu monoteist anlayışın politeist anlayışa karşı, sunduğu argümana. Bir yerde sadece bir yönetici olmasını, yoksa yönetimde bir karışıklık, evrenin düzeninde bir bozukluk olduğunu savunan bir argüman. Siz de fark ettiniz mi? İnsanlar kendi acizliklerini yine kendi yarattıkları tanrılara atfetmekten bıkmıyorlar. Tanrıların yönetimde kargaşa yaşayacağına inanmışlar ya da kendi yarattıkları tanrıların hepsinin farklı olaylara hükmettiğini unutmuşlar.

Peki, eksiksiz bir varlık düşünülebilir mi? Yani, eğer bir tanrı “sadece “ diğer tanrılarla sorun yaşayamadan var olabiliyorsa bu onun kusursuz değil en az onları yaratanlar kadar kusurlu olduğunu göstermez mi ya da falanca tanrının eli varsa eli olduğu için yine de eksik değil midir veya ihtiyacı yoksa bile, eli olmadığı için eli olan bir tanrıdan noksan değil midir? Peki, bu tanrı hiçbir şeye benzemiyorsa bir şeye benzeyen bir tanrıdan eksik bir yanı yok mudur? Ya da bütün bu anlatılanlar gerçek değildir. Tanrı ile uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Peki, gerçek dediğimiz şey gerçek midir ya da gerçekliği gerçek olarak bilmediğimizi bilebilir miyiz? Bu, biraz kafa karıştırıcı, eminim ya da emin değilim...

Hüseyin ÇANKAYA

Etrafınıza Bakın

Yolda yürürken hiç etrafınıza bakıyor musunuz? Yoksa sadece aceleyle gideceğiniz yere mi ulaşmaya çalışıyorsunuz? Eğer ikinci seçeneği yapıyorsanız size bir sorum var: Hiç mi merak etmiyorsunuz etrafınızda olanları? Yanlış anlamayın sizi suçlamıyorum. Eskiden ben de böyleydim. Ta ki küçük, cansız kediyi yolun ortasında görene kadar.

Bizim barınmaya, beslenmeye ihtiyacımız olduğu gibi onların da var. "Ay, ama pis onlar, mikroplu! Ya hasta olursam?" Ona bakılırsa her gün elimizin altında olan TV kumandası da mikroplu. Cüzdanımızdaki paralar peki? Kim bitir kaç kişiye değdi. Toplu taşıma araçlarından bahsetmiyorum bile. "Bana ne ya, buluyor o yiyeceğini." Varsa bulur, yoksa bulamazlar. Kapalı çöp konteynerini açamazlar, bağlı çöp poşetlerini çözemezler. Bir süre yemek yemezlerse onlar da bizim gibi aç kalırlar, zayıflarlar, hasta olurlar.

"E, arabalara saldırıyorlar, bize saldırmayacakları ne malum?" Siz de illa bir bahane buluyorsunuz ha. Bir köpeğin arabayla ilgili ne sorunu olabilir ki. Onlar arabanın hızla dönen tekerleklerine karşı içgüdüsel olarak bir tepki veriyor. Eğer evde beslediğiniz bir hayvan varsa onun ya da onların da aynı tepkiyi vereceğini göreceksiniz.

Genel olarak sokak hayvanları ile ilgili olan bir koca sorununuzu dile getirdim. Bunların daha yüzlerce, binlercesi var. Sizden tek umudum hatta ricam, bunlara göz yummayı bırakmanız. Sağlıkla kalın.

İlayda DÜZSÖZ

Yalnızlık

İnsanlar çok korkuyor yalnızlıktan. Evet, çok haksız sayılmazlar, sonuçta insanın kendiyle kalması muhteşem olmayabilir ama o kadar da büyütülmemeli bu yalnızlık. Çünkü doğru yönlendirildiğinde aslında size avantaj sağlar.

Ben de çok korkardım eskiden. Kendimi başkaları olmadan bir hiçmişim gibi değerlendirirdim ve o başkalarını kaybetmemek için onlara göre şekil alırdım, kendi kişiliğimi yok ederdim bir nevi. Sonucunda da ellerinde oyuncak olurdu. Çok sonraları fark ettim bunu ve değiştirdim.

Öncelikle yalnızlığın kötü bir şey olmadığını kabullenin. Neden kötü olsun ki? Başka insanların dertlerine tasalanacağınıza kendinizinkini düşünür çözüm bulursunuz. Çünkü insanlar sizin çözümlerinizi ilgilenmeyecekler, aksine daha çok ağlayacaklar ilgilenesiniz onlarla, egolarını okşayacaksınız diye. Fakat siz sonsuza kadar dertler içinde yaşamak istemezsiniz değil mi? Çözümlerinizi hayata geçirir, eğer olmazsa yenilerini üretirsiniz.

Gerçekten kim olduğunuzu keşfedersiniz. Hiçbir dış etkene bağlı kalmadan kendi istekleriniz doğrultusunda ilerler, neyi sevip neyi sevmediğinizi daha net öğrenirsiniz. Ayrıca bu arzularınızı gerçekleştirmek için bolca vaktiniz olur. Bu konu, çok önemli işin özünde. Günün koşuşturmalarından fark edemiyor ya da göz ardı ediyor olabilirsiniz fakat insanın kendini keşfedemeyip gerçekleştirememesi bir başkası olarak yaşamasıdır aslında.

Yalnızlık kötü değildir. Yalnızca öyle yansıtılır, insanları birine muhtaç hâle getirmek için. Hâlbuki insanın insanlara değil, kendine ihtiyacı vardır. Sen yoksan zaten kimse yoktur.

İpek ÇALIŞ

Çocukluk

Beni dinleyin çocuklar, size söyleyeceklerim var. Koşun dışarıya. Zıplayın, düşün, eğlenin, gezin... Dizleri yırtık eşofmanlarınız olsun, ayakkabılarınıza çamur bulaşsın, arkadaşlarınızla doyasıya eğlenin. Bırakın telefonları, tabletleri kenara, dışarıda eğlenmek için çok güzel yerler var. Babanızdan top isteyin mesela. İlk başta kızsın biraz:

- Bu kaçınıcı top, yeter artık her gün aynı şey, diye kızacaktır size belki ama yine de siz üzülmeysin diye alacaktır onu. Topu alın ve hemen arkadaşlarınızın yanına koşun, hemen başlayın oynamaya. Yorulduğunuz zaman evi en yakın arkadaşınızın evine gidin. Annesinden sizi akşama kadar tok tutabilecek salça ekmek isteyin. Hemen getireceğinden şüpheniz olmasın. Yedikten sonra tekrar koşun oyuna. Saklambaç, üçtaş, köşe kapmaca oynayın, doyasıya eğlenin.

Gidin komşunuzun erik ağacına saldırın. Sonra, bir anda komşu çıkıp sizi kovalamaya başlayacaktır. Hemen kaçın yoksa birkaç tokat yiyebilir, akşam da ailenizden azar işitebilirsiniz.

Bunun yanında yazın camilere koşun. Kur'an kurslarını boş bırakmayın. En çok eğleneceğiniz ve güzel bir eğitim alacağınız yer orasıdır. Hem arkadaşlarınızla eğlenip hem dinî bilgi sahibi olacaksınız.

Bunları yaparken kitap okumayı sakın ihmal etmeyin. Belki bazen oyun oynamak için arkadaş bulamayabilirsiniz. O zaman hemen kitaplara yapışın. Orada çok güzel arkadaşlar bulabilirsiniz. Onlar size çok güzel arkadaşlıklar kurabilir. Sizin yalnız olmadığınızı hatırlatırlar.

İsmail HATİP

Coşkusuz Tarih Olmaz (!)

En son ne zaman tarihi gerçekten severek okuduk veya izledik. Sadece hamasetten ibaret televizyon ve sinema sektörü ya da sayfalarının sonuna geldiğinizde, zihninizin bilgilerden yoksun boş bir şekilde doldurulduğunu anlayacağınız ve yanlış kurmacalardan oluşan kitaplardan bahsetmiyorum. Yazarın millî aidiyet duygusunu bir kenara bırakabildiği, tarihi yazıya olduğu gibi işleyebildiği, gerektiğinde kendi ulusuna ait hatayı söylemekten çekinmediği bir tarih yazıcılığı...

Bütün suçu da yazarlara yüklememek gerek. Biraz da öz eleştiri yapmalıyız. Hangi alana ilgi varsa gayriihtiyarî üretkenlik de o tarafa yöneliyor. İşini kurallarına göre yapan insanlar varken halkımızın popülarite kazandırdığı isimler sektörden böyle sivriliyor. Zaten, çoğu başarılı tarih mezunu işsizken onların böyle tutulup sıyrılması ve üstüne bir de uçuk kaçık bir senaryo yazıp "senarist" kılığına bürünmeleri işlerine geliyor tabii. Gazı verdikçe veriyor, televizyon karşısındaki insanları şişirdikçe şişiriyorlar. Bu gidişle bir gün insanlarımızı sokak sokak dolaşır naralar atarken bulursak şaşırılmayalım. Çünkü bu fanatizmle daha ne dizi karakterlerine cenaze töreni düzenlenecek üstüne bir de sela okunup hayır yapılacak tahmin edemiyorum, engelleyebilecek gibi de durmuyoruz.

Tüm bunların en büyük sebebinin bize verilen yanlış tarih şuurundan kaynaklandığını düşünüyorum. Benim anladığım kadarıyla esas hatlarıyla tarih bilimi, tarihçinin doğruluk ve kesinlik derecesiyle araştırıp nesnel bir gözle taradığı kaynakları iyice özümseyerek olay, olgu ve varsa kişi bazlı çıkardığı araştırma sonuçlarını akademik bir dille yazıya dökmesidir. Ama bize okullarda öğretilen tarih, maalesef sırf coşkudan ve ezberden oluşuyor. Tarih dersinde öğrencileri araştırmaya ve okumaya sevk etmek yerine dersi, ezberlenecek ders niteliğinde gösteriyoruz. Doğal olarak da kimse tarihi sevemiyor ve bu alana yönelemiyor.

Elbette, tarih şuuru ve millî şuur her çocuğa verilmeli. Ne de olsa tarih bir aynadır, aslında bugününe bakarken bir yandan görebildiğin kadar geçmiş zamanını da görürsün. Her milleti bir günebakana benzetirsek tarihe de kuşkusuz güneş olmak düşer, tabii tarihin her bir bilgisine de güneş ışığı. Günebakanın boynunu büktüğü karanlıktan güneş ve ışınları onu aydınlığa çıkarır. Yani, tarih yönümüzü bulmamızı sağlar. Milletimizin ruhu onunla beslenir ve büyür, açıldıkça açılır yayıldıkça yayılır gövdemiz. Bir sonraki güne hep daha büyük hep daha sağlam başlarız. Tarih bilincini Türk milletine aşılama için pek çok uğraş vermiş Mustafa Kemal Atatürk de "Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." diyor Afet İnan ile olan hatıratında.

"Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat, insanlığı şaşırtaçak bir mahiyet alır." Atatürk'ün bu sözünden ne anlıyorsunuz? Ben, edebiyat ve tarih ilişkisiyle ilgili bir şeyler söylemek istiyorum. Tarihçi ve edebiyatçı farklı kişiliklerdir. Bazı tarihî olayların bilinmeyen boşlukları vardır. Tarihçi olanı olduğu gibi yazar bu yüzden boşlukları doldurmaya çalışmaz. Ancak yeterli ve güvenilir bir belge buldu mu bunu yapabilir. Edebiyatçı ise -eğer tarihî bir eser verecekse-

tarihçilerden aldığı temel ve bilinen bilgileri kullanarak aradaki boşlukları o döneme uygun olarak tamamlamaya çalışır. İşte burada önemli olan, tarihçinin verdiği bilgilerin doğruluğu ile edebiyatçının olayı ve dönemi yorumlama şeklidir. Edebiyatımızda çok önemli tarihî romanların yanı sıra yanlış kurmacadan ibaret romanlar da mevcuttur. Bunu da elbet iyi bir tarih ve edebiyat okuru anlayabilir. Bazıları için tarih romanları bir *amaç* bazıları içinse bir *araçtır*.

Sonuç olarak her ne kadar övünülecek bir tarihimiz olsa da -tarih bilimi evrensel bir bilim olduğu için- kurallarına göre bunu en iyi şekilde yapmalıyız. Edebiyattaki tabirle, tarihi romantik bir bakışla değil realist bir gözle ele almalıyız.

Melis DOĞAN

BİR

Hayatı boyunca hiçbir kitap cümlesinin altını çizmemiş, uykusuz kalma pahasına bir kitabı bitirmemiş insanlarla ortak bir nokta olamaz. Bunu öğrendiğim ve kitapları insanlara tercih ettiğimden beri de daha çok kitap okuyorum.

Geçen yaz, baş başa kaldığım en ilginç soru şuydu sanırım: “İyi de bu sıcakta nasıl kitap okuyorsun, ben okuyamıyorum.” Bu sıcakta çay içmenin harareti aldığını söyleyerek termodinamik uzmanlarını şaşkına uğratan kişilerden bunu duymak çok komik. Uzun yıllardır insanım fakat kitabın bir mevsimi olduğunu yeni duyuyorum. Daha seneler önce biz değil miydik yılın best-seller’ıyla poz verip Instagram’da paylaşan? Ne oldu şimdi? Ben söyleyeyim ne olduğunu. Hava sıcak olduğundan kahve pek tercih edilmiyor. Kahveyle fotoğrafı çekilip sosyal medyaya konmayacaksa da ne vasfı var ki o kitabın! Haliyle Kürk Mantolu Madonna rafa kaldırılıyor.

Sosyal medya bizi sıradanlaştırdı. Aslında olduğumuz kişi değil de olmayı çok istediğimiz kişiler gibi görünme fırsatı sunan sosyal medya uygulamaları, bize çok cazip geldi. Kitabı mevsime göre ayırıp Instagram’da paylaşım yapmak adına okuyanlar, bir zamanlar siyah çerçeveli gözlükle Larousse karıştıran tiplerin şimdiki karşılığı oldu.

Barış Bıçakçı, “İnsan çok güzel bir kitap okuduğu zaman, okuduğu yerden ayrılabilir.” diyor ya, her yerden ve her şeyden bu kadar çabuk uzaklaşabilmemizin sebebi budur belki de. Okumaktır. Benim de sevmediğim pek çok yeri güzelleştiren güzel kitaplar var. Örnek vermek gerekirse Bergama deyince aklıma orada yaşadığım talihsiz anılar değil, Alper CANIGÜZ’ün Oğullar ve Rencide Ruhlar’ı geliyor ya da Spil Dağı denince aklıma orada bitirdiğim koli dolusu kitap geliveriyor. Bundan dolayıdır ki satın aldığım, okuduğum bütün kitapların ilk sayfasına sürekli notlar alırım. Nereden aldım, nerede, ne zaman okudum vb. notlar. İsterim ki rastgele karıştırırken denk geldiğim bir kitapta, onu okurken yazdığım notlara denk geleyim ve zaman makinesine hiç ihtiyaç duymadan o güne geri döneyim.

Okan ÖVEZ

Sonsuz Sevginin Kaynağı

Aşk, sevgi... Biz insanlar bu duyguları bilir miyiz? Nasıl hissettirdiklerini, neler kazandırdıklarını ya da kaybettirdiklerini.

Hepimiz ne olduklarından, nasıl olduklarından haberdarız aslında. Kitaplarda her bir ayrıntısıyla okuduk, dışarıda rast geldik, hayalini kurduk ama en önemlisi yaşadık. Hem de sınırlarını zorlayarak yaşadık. Bu cümleleri okuduğunuz anda çoğunuzun aklına hayranı olduğu bir şeyin, sevgilisinin, eşinin, karşılık bulamadığı aşkının geleceğini biliyorum. Hatta bir kısmınız sorularıma bilmiyorum, cevabı verebilir, hiç sevilmediğini söyleyenler bile çıkabilir. Hâlbuki ne kadar yanlış düşünüyorsunuz, nasıl da kandırıyorsunuz kendinizi. Tüm hayatınızı bu ilişkilerden ibaret sanıyorsunuz. Bunun için etrafınızdaki insanları, en kötüsü de kendinizi incitiyorsunuz. Duygularınız tek tarafı olduğunda ağladığınız, hiç sevilmediğinizi düşündüğünüz, depresyona girdiğiniz zamanlar ya da karşı tarafla sorun yaşadığınızda, ilişkiniz bittiğinde kendinizi hayattan soyutladığınız anlar oluyor. Çünkü etrafınızdaki bütün her şeyi unutuyorsunuz ve bütün yaşantınız o oluveriyor ama sizi o kadından veya erkekten daha çok seven iki kişiyi görmüyorsunuz. Evet, evet iki kişiler. Aklınıza gelmedi mi hiç? Biraz örnek vereyim o zaman, belki zihninizde canlanabilir

Biri sizi öyle çok sevdi ki aylarca hasretinize dayandı, daha sonra sırf sizi görebilmek için tarifi imkânsız acılar çekti. O da yetmedi sevgisini anlatmaya. Yemedi, yedirdi, kendi giymedi size giydirdi. Ne istediyseniz yaptı. Tek bir kelimenizi dört gözle bekledi. Ellerinizden tuttu, yürüttü, düştüğünüzde arkanızda oldu ve bıkmadan kaldırdı sizi her seferinde. Şikâyet etmeden yerine getirdi isteklerinizi, gözünüzün içine baktı. Hasta olduğunuzda gecelerce başınızda bekledi, gözüne bir gram uyku girmedi belki de. Diğeri, geleceğiniz haberini aldığı anda hayatındaki en büyük sevinci yaşadı. Sizinle karşılaşacağı anı hayal ederek geçirdi günlerini, gelişiniz için bir sürü hazırlıklar yaptı. İsteklerinizi eksiksiz yerine getirebilmek için hiç durmadan çalıştı, ağladığınızda hemen yanı başınızdaydı ve gözyaşlarınızı sildi. Sizi dünyadaki bütün kötülüklerden korumaya yemin etti, bildiği her şeyi öğretmek istedi. Şimdi netleşti değil mi bazı şeyler?

Anladınız kimler olduğunu. Artık biliyorsunuz, inkâr edemezsiniz. Onların yaptığı onca fedakârlığı görmezden gelemezsiniz. Siz sevildiniz, hem de birkaç günlük veya birkaç aylık değil. Onlar, uğruna ölmeyi göze alacak kadar çok sevdiler, ömürlük sevdiler sizi ve sevmeye de devam ediyorlar. Her hatanızda arkanızda oluyorlar, işte, bu yüzden siz terk edilmediniz. Anne ve babanız olarak bildiğiniz ama sizin için arkadaşlarınız, işiniz, dersleriniz, sevgiliniz derken hep gölgede kalan o insanların size olan o karşılıksız sevgileri, aşkları dünyalar kadar büyük yüreklerine sığmadı; gözlerine taşı. Size bakarken gözlerinin içi güldü, sevgiyle doldu. Sizi gözleriyle sevdiler. Oradan dillerine taşı. Sizinle konuşurken seçtikleri sözcüklerin her biri sevgi saçtı. Onlar için öyle süslü püslü cümleler gerekmezdi de tek bir kızım ya da oğlum, deyişleriyle anlatırlardı size olan sevgilerini ve siz, o sevgiyi iliklerinize kadar hissederdiniz.

Ama o da yetmedi, ellerine taştı. Size olan dokunuşları sihirliydi sanki, iyileşmez denilen bin bir türlü yaranızı kapattı. Saçlarınızı okşayarak, sarılarak sevdiler sizi. Düştünüz, dizleriniz kanadı, tek bir öpücükleri yetti; bir derdiniz varken size omuz oldular, gözyaşlarınızı silerken tek bir dokunuşları üzüntünüzü giderdi.

Bazı zamanlar geldi, o sevgilerini hissedemediğiniz oldu. Aranızdaki ilişki belki kırıcı sözlerle, belki bağırışlarla, belki de en uzak ihtimal şiddetle doldu. En uzak diyorum çünkü hiçbir anne baba kendinden çok sevdiğine, şiddet içeren bir eylemle yaklaşmaz. Başınıza bir iş gelse kıyameti koparan, yaralandığınızda sizden daha çok canı yanan, sizi her türlü kötülüklerden sakınan o kişilerden bahsediyorum; size bilerek zarar vermezler ki. Sadece, bazı zamanlar yoğun ilgilerinden sıkılırsınız, ben de sıkıldım. Her genç, böyle zamanlarda bunalır ailesinin gösterdiği bu davranışlardan. En çok, ergenlik çağında görülen bu durum sonucunda kavgalar sık yaşanır. Aileniz, sınav notları dâhil birçok şeyden şikâyetçi olur. Oraya gitme, bunu yapma gibi şeyler söyleyerek sizi kendilerince korumaya çalışırlar, gelecek kaygıları başlar, sosyal çevre de eklenince katlanamaz hâle gelirsiniz. Kendinizle ilgili hiçbir şeyde söz sahibi olmasınlar, sizi rahat bıraksınlar istersiniz, uzun süre görüşmemek onlardan uzak yaşamak istersiniz ama içten içe bunun hiç yaşanmamasını dilersiniz. İlgilerinin üzerinizden gitmesinden, onları bir daha görememekten korkarsınız. Okuldan eve girdiğinizde onların izlerini görmek istersiniz her bir noktada; annenizin yemek yaparken size gününüzün nasıl geçtiğini sormasını, babanızın gazete okurken attığı ciddi bakışları ama size her daim gülümsemesini...

Bunları anlatma sebebim yanlış anlaşılmasın, kimseye ailesini sevmediğini söylemiyorum. Tek istediğim, hayatınızdaki gelip geçici üzüntüleri, anlık öfkeleri bir kenara bırakıp sizin için hep orada olan, mutlu olmak için tek bir gülümsemenizi bekleyen insanları fark etmeniz. Çünkü onlar bir ihtiyacınız, derdiniz olur diye sonsuza dek orada beklemek isteseler de hayat, adil davranmıyor. Küçük bir kavga ediyorsunuz nedensiz, son görüşünüz olduğunu bilmeden. Sonra ömür boyu acısını, pişmanlığını yaşıyorsunuz. İşte o an, kalbinizde oluşan uçurumu fark ediyorsunuz ama hiçbir şekilde dolduramıyorsunuz. O yüzden tek isteğim hep sarılın onlara, hep sevginizi dile getirin, sizin için yaşayan, hayatı tamamen siz olmuş o iki insana. İyi ki varsın deyin, annem, babam deyin.

Bu hayatı güzel yapan, kalıcı olan tek aşkın, sevginin bir kızın çocuğunun kahramanı olarak gördüğü babasına aşkı; bir oğlan çocuğunun kraliçesi olarak el üstünde tuttuğu annesine olan sevgisidir. Bu dünya üzerindeki en güzel, en kutsal duygu, anne babanın çocuğuna duyduğu karşılıksız aşk, sonsuz sevgidir... Gerçek sevginin ve aşkın kaynağı budur.

Pınar DÖMEKELİ

Bizi Atakanlar Bastı

Kişi başına düşen kitap okuma oranı 0.1 olan ülkemiz, üç gündür bir çocuğu tartışıyor.

Son günlerin en çok konuşulan konusu olan filozof Atakan, on yaşında ve bir kitapçada çekilen bir video ile ünlü oldu. On yaşında olmasına rağmen Richard Dawkins Platon Jean-Jacques Rousseau gibi yazarlar okuması, videodaki tavırları ve konuşmaları büyük ilgi gördü.

Belli ki Atakan'ı ünlü yapan, küçük yaşta okuduğu kitapların yanında, kullandığı kelimeler, anlatış tarzı ve adeta profesör havasındaki duruşuydu. Keramet, süveterinde de olabilir. Bazıları bu üstün zekâlı çocuğun, çokbilmiş olduğunu arkadaşlarına göstermek için videoyu paylaştı, bazıları da “Acaba bu çocuk gerçekten okudu mu, yoksa acaba, bu video patlasın, gündeme gelelim diye anlattığı şeyleri ezberlettiler mi?” diye düşünmüyor değil.

Paylaşımlar çığ gibi oldu ve sosyal medya artık onu konuşmaya başladı. Gün sonunda, Atakan birçok haber kanalında haber oldu ve uzatılan mikrofonlardan onu görememeye başladık. Atakan'ın baharı birkaç saat sürdü. Kendisini mikrofonlara kaptıran minik, bir röportaj sırasında annesine, “Tamam tamam, seni şöyle alalım!” demesi üzerine insanlar Atakan'ı şımarık, çokbilmiş, burnu havada diye niteleyip eleştirmeye başladılar.

Hemen her konuda olduğu gibi, çocukla ilgili olarak da izledikleri 3 dakikalık bir video ve okudukları 3 tane tweet'le net bir fikre sahip olan vatandaşlar; çocuğun nasıl bir insan olduğuna, o kadar fazla okumakla iyi edip etmediğine, doğru kitapları okuyup okumadığına ve gelecekte nasıl biri olabileceğine dair son derece önemli uzman görüşlerini paylaşmak için bir kez daha sosyal medyaya akın ettiler.

Bakın, minik diyorum; on yaşındaki bir çocuğun yüzlerce kitap okuması demek, her davranışının her hareketinin ağızdan çıkan her sözün yüzde yüz kusursuz olmasını gerektirmiyor. Gelin isterseniz on yaşındaki kaç çocuk, Atakan seviyesinde konuşuyor onu tartışalım.

Bilgisi olmadığı halde fikri olanlar yüzünden, bizi artık *Atakanlar bastı*.

Sefa BAŞKAYA

Gülümseme

Huysuz insanları sever miyiz ya da asık yüzlü insanları? Şimdi, bu nasıl soru, der gibisiniz. Güler yüze ve gülmeye dair olan bu konuşmayı asık suratla okumanızı istemem. Konuşurken söze başladığımızda karşımızdaki insanın asık suratlı olması konuşma hevesimizi kırabilir. Lafı kısa kesip konuşmayı bitirmeye bakarız. Bir de karşımızdaki insanın güler yüzle hatta araya tatlı sözler ekleyerek konuşması sohbeta renk verir. İnsanın konuştuğu konuşası gelir. Tabii ki atalarımız da boşuna, tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır, dememişler. Bu atasözümüzün oldukça haklı bir payı vardır diyebiliriz.

Güler yüz, her şeyden önce insana cesaret verir. Güler yüzlü insanlar kusuru hoş gören, affeden, mütevazı insanlardır. Bir bebeğin ilk sözlerine herkes güler yüzle tanıklık eder. Niçin buna tanıklık eden insanlar hep güler yüzlüdür? Olgun, ciddi görünümlü insanlar, yalnızca bebeklere bu güler yüz hâlini takınmamalıdır. Çünkü dünyamız, yaşamımız boyunca öyle çatık kaşla dolaşmaya, insanların özgüvenlerini kırmaya değer bir dünya hiç değildir. Onun için güler yüzlü insanların arasında bir yaşam daha da bir keyifle geçer.

Tebessüm etmek, sadakadır. Güler yüzlü olmak, ayrıcalıktır. Bazı insanlar bundan o kadar uzaktır ki gülümsemeyi ciddiyetsizlik, laubalilik hatta samimiyetsizlik olarak algırlar. Böylelikle apaçık kendilerine zulüm ve işkence ederler. Hatta kendilerine ettikleri zulüm yetmezmiş gibi, gülen, etrafına neşe saçan insanlara da kızarlar.

Hayatı somurtkan yaşamak, oldukça yanlış bir davranıştır. Gülüş, ruhun hiç şaşmayan aynasıdır. Biz ise bu aynaya bakmaktan asla bıkmayalım. Unutmayalım ki bizim hayvanlardan farkımız konuşmaksa bir diğer farkımız da gülümseyebilme kabiliyetimizin olmasıdır. Hayvanlar asla gülemezler. Peki, insanlar bu imkâna sahipken niçin bunu kullanmaktan çekinirler?

Sevda EROĞLU

Virüs Neden Yayıldı

Sayın okuyucularım, bugün sizlere, virüsün neden tüm dünya ülkelerine yayıldığından ve tüm dünya ülkelerinin nasıl sorumsuzca davrandığından bahsetmek istiyorum.

Bildiğiniz gibi, Çin'in Wuhan şehrinde ortaya çıkan virüs, tüm dünyayı etkisi altına almış bulunmakta. Corona virüsü ortaya çıktıktan sonra ülkelerin hava, kara ve deniz yollarının Çin ile iletişimini kesmesi neredeyse günler aldı. Bunun yanı sıra, yapılan en büyük hata, ülkelerin virüsün çıkış tarihinden en az bir ay içerisinde Çin'de bulunmuş vatandaşlarının hastalık taşıyıp taşımadığını tespit etmemesidir. Hatta ve hatta, öncesinde Çin'de bulunup sonrasında başka ülkeye geçiş yapan vatandaşlarını ülkelere geri çağırılmaları, birçok ülkenin sorumsuzluğudur.

“Böylesine kapsamlı bir uygulama çok pahalıya patlardı.” diyorsunuz belki de. Evet, tamamen haklısınız. Çok pahalıya patlar ve insanların saatlerce fazla mesai yapmasına da neden olurdu elbet ama tüm dünyanın sağlığı, gelecek nesillerin yaşama özgürlüğü dünya üzerindeki tüm para birimlerinden daha değerlidir.

Ülkelerin virüsü hâlâ ciddiye almadığını ve bunun sonucunun bizleri ve gelecek nesilleri çok kötü bir şekilde etkileyeceğini düşünüyorum. Çin, virüsün tedavisinin bulunduğunu söyledi fakat bu tedavinin ücretli olup olmadığı henüz kesin değil. Eğer ki tedavi ücretli olursa vay dünyanın hâline. Birleşmiş Milletlerin acilen bu konuya “ciddiyetle” el atması gerekmektedir. Konu, bugünlerde olduğu gibi hafife alınıp normal bir hastalıkmiş gibi hareket edilirse bizleri çok kötü bir gelecek bekliyor demektir.

Çekik gözlü insanların gurur kırıcı bir şekilde toplumdan dışlanması, çekik gözlü birisinin, insanların onu gördüklerinde şeytan görmüş gibi davranmasından dolayı, yaşadığı yabancı ülkelerde dışarıya çıkmaya korkması hepimizin suçudur. Çünkü insanlar biliyorlar ki virüsün ortaya çıkmasından bir veya iki hafta önce ülkelere gelmiş olan turistler bulunmakta. Eğer ki ülkeler bu vatandaşlarını daha önce de belirttiğim gibi ülkelere geri çağırılmış olsaydı yabancı ülkelerde yıllardır yaşayan “çekik gözlü” insanlar bu tür gurur kırıcı ve faşist eylemlere maruz kalmazdı.

Uzun lafın kısası, virüs ciddiye alınmalı, bu bir çocuk oyuncağı veya zombi filmi değil. Bu mesele, tek bir vatandaşı, tek bir ülkeyi değil; bütün dünyayı ve gelecek nesilleri de etkiler.

Silay ÇETİN

Değişir Ben Değişir-Sen

Siz de benim gibi, insanın kendini sürekli ama sürekli bir şekli geliştirmesi gerektiğini düşünür müsünüz? Sürekliden kastım, sürekli bir kişisel gelişim kitabı okunması değil tabii ki de. Küçükklü büyüklü hatalardan ders çıkarması, kendini karşısındakine daha etkili bir biçimde anlatmaya çalışması, sıkıntı ve dertlerine karşı dik durabilmek istemesi de bir kişisel gelişimdir. Buradaki dert derken tabii ki profil fotoğrafı ile birlikte sevgilisini değiştiren o arkadaşının yakınmalarından bahsetmiyorum. Gerçek hayat sıkıntılarında bahsediyorum.

Bu alan, birçok insanın aslında çok sevdiği ama istikrarını sürdüremediği bir alandır. Bunun böyle olmasının sebebi, düzen oluşturulmamasından, öz disiplin yoksunluğundan ve bu konudaki isteğinde kararlı olmamasından kaynaklanır ama değişmek isteyen bir insanın önünde hiçbir engel duramaz; en güzel biçimde konuşmak istiyorsa tekrarlayıp çalışarak yapar, vücudunu değiştirmek istiyor, sıradan görünmek istemiyorsa o içinde bulunduğu yüzdelik dilimi düşünmek istiyorsa o spor salonuna gider; çaldığı enstrümanın başındaki en iyi insan olmak istiyorsa elleri nasır tutana kadar dener ve o senfoniye çalar.

Her şeyde olduğu gibi bu konuda da insanın en büyük düşmanı kendisidir. Beyni, rahatça oturduğu koltuğundan kalkıp kütüphanesinde araştırmak istemez. Konfor alanını terk etmek istemez. (Evet, bu yazıyı yazmak için kendisini ikna etmem birazcık zor oldu.) Konfor alanında insan ölüdür, tekrardadır, yaptığı tüm eylemler önceki yaşantısından gelir. Koltuğundaki beyin, tembeldir. Gerçek ve kalıcı değişim için bu alanımızı terk etmeliyiz. Kendimize istemediğimiz o şeyi yaptırarak o alandan çıkmalıyız.

Beynimizi koltuğundan düşürüp “Ne oluyor abi yea?” dedirtmeliyiz ancak o zaman değişiriz, gelişiriz olduğumuz yerde saymayız.

En önemli karar, değişmek isteyip istemediğimize karar vermektir. Eski bir arkadaşımızla karşılaştığımızda “Ay tanıyamadım kız, vallahi bir entelektüel olmuşsun.” derken kendisinin hakkında da “Aynı tas aynı hamam, yuvarlanıp gidiyoruz işte ya.” dememek için bu genç yaşımızda bu değerli vaktimizi yerinde işler yaparak değerlendirelim. Çalışalım, eğlenelim, değişelim, gelişelim, değiştirelim ve geliştirelim.

En büyük şirketimiz olan vücudumuzu ve ruhumuzu AR-GE ile yükseltelim. Sözlerimi Manisalı bir **Sülozofun** sözleri ile bitirmek istiyorum: *Yerinde seken, bir süre sonra gibi batmaya başlar.*

Süleyman EMİR

Biz İnsanlar En Çok Ne İstiyoruz

Son günlerde bir düşünce oldukça yer ediyor aklımda. Biz insanların şu dünyada en çok istediği iki şey ne? Hemen geliyor aklıma cevabı: sevilme ve onaylanma. Kendi nazarımda da bu böyle ve büyük ihtimalle sevilme ve onaylanma manevi olarak bize çok şey katıyor.

Bu duygulara sahip olmak için bazen insan birçok yanlış da yapar fakat eğer amacına ulaşırsa bu onu çok mesut eder. Sevilme ve onaylanma için nasıl davranmalıyız peki? Tabii ki samimi olmalıyız. Samimi ilişkiler kurmadan mutlu yaşamamız oldukça zordur. Samimiyet, duygusal bir ihtiyaçtır. Ancak samimiyet değişkendir. İlgi alanlarımız, hobilerimiz, yaşadığımız yer, işimiz, hepsi değişken şeyler. Bu da doğal olarak ilişkilerimizi etkiliyor. İnsanların ortak amacı ve dinamik ilişkisinin olmadığı noktada, ilişkiler aksamaya başlıyor ve bu da samimiyetin ya azalmasına ya da bitmesine sebep oluyor. Büyüdükçe eskiden çok yakın olduğumuz insanlarla aramızda nasıl bir samimiyet kaybı olduğunu çoğu kişi görüyordur. Bunu ben de gördüm ve açıkçası samimiyeti geri getirmek için yapacak çok fazla bir şey olmadığını tecrübe ettim ve maalesef bu gerçekten de öyle.

Hayat, yaşamak içindir. İlişkiler de anlaşılmaktan, sorgulanmaktan, eleştirilmekten çok, keyif almak ve mutlu olmak içindir. İlişkilerinde gerçekten başarılı olanlar bu söylediklerimi yapmazlar ve keyif alarak yaşarlar. Bir şeyi ispat etmeye veya kabul ettirmeye çalışmazlar. Alçak gönüllüdürler, herkese sevgi verip sevgi alırlar.

Peki, samimiyeti ne doğurur? Karşımızdaki kişiyi anlamak. Hepimizin hayatı farklıdır. Birbirimizi ne kadar anlarsak, hoşgörölü, ön yargısız ve alçak gönüllü olursak tanıştığımız insanlar ile o kadar hızlı ve samimi ilişkiler kurabiliriz. Egomuzu devre dışı bırakarak karşımızdaki kişiye de değer katacak şekilde fikir ve görüşlerimizi çatışmaya girmeden paylaşmalıyız. Ancak böyle mutlu olur ve mutlu ederiz.

Hepimizin mutlu kalması dileęiyle.

Şeyma TAVŞAN

Türkçülük ve Türkiye

21.yy Türkiye'sinin en büyük sorunlarından biri Türkçülüğü ırkçılık zannetmektir. Bu durumun böyle olmasının nedeni Türk halkının Türkçülüğü yanlış bilmesinden dolayıdır. Türkçülük, zannedildiği üzere kafatasçılık değildir. Türkçülüğü ırkçılık zannedenler, Ziya GÖKALP'i kirletmeye çalışmışlardır. Türk edebiyatının olgunlaşmasına katkı sağlayan Milli Mücadele'ye kalemiyle destek veren büyük üstat Ziya GÖKALP, aynı zamanda meclis-i mebusunda ve millet meclisinde milletvekilliği yapmıştır. Fikirlerinden dolayı Türkçülüğün babası olarak da tanımlanır.

Ziya Gökalp, Türkçülüğü şu sözlerle çok iyi anlatır: "Türkçülük, Türk milletini sevmek demektir, Türk'üm diyen herkesi Türk biliriz." sözleriyle onu yanlış anlayanlara yıllar önceden cevabını vermiştir. Ziya GÖKALP'in bu sözlerine Mustafa Kemal de "Ne mutlu Türküm diyene!" diyerek eşlik etmiştir. Bu güzel ülkemizin parçalanmasını isteyen, ülkemizin sömürgeleşmesi için uğraşanların Türkçülüğü ırkçılık olarak tanıtıp Türk-Kürt kavgalarını körüklemek ve büyük Türk milletinin bekasına uygun çıkarlarını askıya alarak Orta Doğu ve hatta dünya siyasetinde söz sahibi olmamızı engellemeye çalışmıştır.

Milletimizin ve ordumuzun birlik beraberlik içinde olması gereken bu en önemli zamanlarda kendi içimizdeki problemlerle uğraşırsak sadece bundan yararlanmak isteyen ülkelerin iştahlarını kabartmış oluruz. Güneyimizde ilk önce terör devleti kurmak için yola çıkan emperyalist devletlere, ilk olarak yaptığımız küçük sınır dışı operasyonlarda, daha sonra da Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı Harekâtı ve Barış Pınarı Harekâtları'ndaki göstermiş olduğumuz kararlı duruşla, kolay lokma olmadığımızı bir kez daha göstermiş olduk.

Şimdi de Suriye'nin kuzeyindeki İdlib üzerinden bizi vurmaya çalışacaklar. İdlib, El Bab hava sınırını başta olmak üzere Kilis ve Hatay'a yakın olmasından dolayı önemli bir sınır vilayetidir. İdlib, bizim için çok stratejik bir nokta, eğer orayı kaybedersek daha önce yaptığımız harekâtların pek bir önemi kalmayacak. Bu yüzden, aramızdaki tartışmaları bırakarak dünyaya karşı tek yürek olmalıyız. Bizim için kahramanca çarpışırken şehit olan askerlerimizden bahsederken yanlış anlaşılabilir cümleler kullanmamalıyız.

Kendi evlatlarının tırnağı kırılrsa Amerikalara, Avrupalara götürenler, canı giden garibana daha duyarlı yaklaşmalı ve onun bu vatan için fedakârlıklar yaptığını unutmamalıdır. Bu kahramanlar, kendi evlatlarımızdan ayırt edilemezler!

Yusuf AKKURT

Deprem Bölgesi Türkiye

Bu aralar, sürekli olan depremler yüzünden hepimiz tedirginiz. Bu kadar çok şiddetli olan depremlerden sonra hepimizin korkması çok normal. Herkes diken üstünde, birilerinin açıklama yapmasını bekliyor. Birkaç profesör, özellikle beklenen Marmara depremi hakkında dikkat çekici açıklamalarda bulundu ve 7,5 şiddetinde deprem beklendiğini ifade etti. Uzmanlar, bunun üzerine alınacak deprem öncesi önlemleri belittiler. Bu önlemlere bakmakta fayda var.

Gördüğümüz üzere Elazığ'da 6,8 şiddetinde görülen depremde birçok insan yaralanmıştı. Biz de yaralanma oranını düşürmek için şu önlemlere beraber bakalım.

Bu önlemler arasında en başta, yerleşilecek bölgenin deprem bölgesi olup olmadığını araştırmak geliyor. Özellikle ovalık ve kaygan bölgeler yerleşime açık olmamalıdır. Konutlara deprem sigortası yapılmalıdır. Mevcut binaların dayanıklılıkları artırılmalıdır. Bu önlemlerin yanı sıra, yapısal olmayan, yani binadan kaynaklı değil de eşyalardan kaynaklı hasarlardan korunmak için eşyalarımızın yerleştirilmesinde şu önlemleri almalıyız:

- Soba ve diğer ısıtıcılar duvara veya yere sabitlenmelidir.
- İçinde ağır eşyalar bulunan dolap kapakları kilit takılarak kapatılmalıdır.
- Karyolalar pencerenin, ağır dolapların yanına konmamalıdır.
- Tezgah üzerindeki kayabilecek beyaz eşyaların altına metal profil koyarak bunların kayması önlenmelidir.
- Tüm bireylerin katılımı ile (evde, iş yerinde, apartmanda, okulda) "Afete hazırlık planları" yapılmalı, her altı ayda bir bu plan gözden geçirilmelidir. Zaman zaman bu plana göre nasıl davranılması gerektiğinin tatbikatları yapılmalıdır.

Eminim ki çoğu aile bunlara uymuyor. Buna benim ailem de dahil. Çok umursamıyor, başımıza bir şey gelmeden olan biteni anlamıyoruz. Ama bu yanlış düşünceyi bırakıp hepimizin bu kurallara uyması, gerçekleştirmesi gerek. Bütün bu kurallara uyalım, hayatımızı deprem anlarında koruyalım.

Zeynep Nur ALTINKİLİT